

WNIOSKI Z ANALIZY EGZAMINU MATURALNEGO W ROKU SZKOLNYM 2015/2016.

JĘZYK POLSKI – POZIOM PODSTAWOWY I POZIOM ROZSZERZONY

Nauczyciele języka polskiego powinni położyć szczególny nacisk na:

- Umiejętność pisania streszczenia.
- Znajomość lektur szkolnych wskazanych w podstawie programowej jako obowiązkowych.
- Rozpoznawanie środków językowych i ich funkcji w tekście.
- Formułowanie własnego stanowiska i jego uzasadnianie.
- Porządkowanie argumentacji (zwłaszcza w przypadku interpretacji utworu poetyckiego).
- Wprowadzanie funkcjonalnych kontekstów interpretacyjnych.
- Określanie problemu czytanego tekstu (nie tematu).
- Właściwą kompozycję wypowiedzi pisemnej.
- Stosowanie zasad ortografii i interpunkcji.

Irena Stelmach

MATEMATYKA – POZIOM PODSTAWOWY I POZIOM ROZSZERZONY

Poziom podstawowy

- Średnie wyniki szkoły są wyższe od średnich wyników w kraju.
- Analizując wyniki według obszarów I, II, III, IV i V, najgorzej wypadł obszar V (Rozumowanie i argumentacja, 40% realizacji)
- W pracy z uczniami należy zwrócić uwagę na:
  - Umiejętność dowodzenia i argumentowania.
  - Stosowanie własności prawdopodobieństwa do rozwiązywania różnych zadań.
  - Obliczanie objętości i pola powierzchni ostrosłupów.
- Czynniki, które przyczyniły się do niezdania matury:
  - dysfunkcje (trudności w uczeniu się),
  - notoryczne opuszczanie zajęć lekcyjnych,
  - nie wykorzystanie możliwości uzupełnienia braków na zajęciach dodatkowych.

Poziom rozszerzony

- Średnie wyniki szkoły są niższe od średnich wyników w kraju.
- Analizując wyniki według obszarów II, III, IV i V, najgorzej wypadł obszar V (Rozumowanie i argumentacja, 14% realizacji)
- W pracy z uczniami należy zwrócić uwagę na:
  - Umiejętność dowodzenia i argumentowania.

- Rozwiązywanie zadań z geometrii analitycznej.
- Czynniki, które przyczyniły się do niskich wyników matury z zakresu rozszerzonego:
  - duża grupa uczniów o niskich możliwościach matematycznych,
  - niesystematyczne uczęszczanie na zajęcia lekcyjne,
  - niesystematyczna praca,
  - nie wykorzystanie możliwości rozwijania umiejętności matematycznych na dodatkowych zajęciach,
  - nie wyciąganie wniosków do dalszej pracy przez uczniów po uzyskaniu niskich wyników z matury próbnej.

Irena Klimowicz

JĘZYK BIAŁORUSKI – POZIOM PODSTAWOWY

Średni wynik zdających egzamin pisemny z języka białoruskiego na poziomie podstawowym w województwie podlaskim wyniósł 70%, a w naszej szkole 69% tj. 34,5 pkt.. Na poziomie rozszerzonym wynik ten wyniósł 100%, tj. 40pkt.

Podsumowanie.

Wszystkie zadania bardzo trudne oraz trudne dotyczyły odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji.

Wnioski

W pracy dydaktycznej oraz w przygotowaniu uczniów do egzaminu maturalnego z języka białoruskiego należy zwrócić uwagę na:

- rozpoznawanie cech gatunkowych tekstu,
- odczytywanie sensów całych tekstów oraz ich fragmentów,
- wyszukiwanie w wypowiedzi potrzebnych informacji,
- praca nad poprawnością gramatyczną i ortograficzną wypowiedzi pisemnych uczniów.

Opracowano przez zespół przedmiotowy języka białoruskiego:

Jan Karczewski
Jolanta Grygoruk
Anna Kalinowska

JĘZYK ANGIELSKI – POZIOM PODSTAWOWY I POZIOM ROZSZERZONY

Wnioski do dalszej pracy - poziom podstawowy:

Podczas przygotowania młodzieży do matury z języka angielskiego na poziomie podstawowym należy:

- ćwiczyć umiejętność określania kontekstu wypowiedzi w obszarze rozumienia ze słuchu
- doskonalić umiejętność określania głównej myśli tekstu w obszarze rozumienia wypowiedzi pisemnych
- pracować nad zwiększeniem zasobu środków językowych (leksykalnych).

Marcin Czabaj

Wnioski - poziom rozszerzony:

- Analizując wyniki naszych uczniów oraz porównując je z wynikami z kraju i województwa można jednoznacznie stwierdzić, iż: najslabiej uczniowie naszej szkoły poradzili sobie z obszarem znajomości środków językowych (31%), najlepiej zaś z obszarem sprawdzającym wypowiedź pisemną (61%). Porównując niniejsze wyniki na tle kraju i województwa wypadają one bardzo podobnie.
- Przygotowując uczniów do matury rozszerzonej z języka angielskiego należy położyć szczególny nacisk na znajomość środków językowych oraz ich poprawność.

Emilia Lewczuk

JĘZYK ROSYJSKI – POZIOM PODSTAWOWY I POZIOM ROZSZERZONY

POZIOM PODSTAWOWY

Do matury z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym przystąpiło 46 uczniów.

Najwyższy wynik wyniósł w naszej szkole 100%, natomiast najniższy - 62%.

Średni wynik za wykonanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym wyniósł 85%. W stopniu bardzo dobrym uczniowie opanowali umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji oraz określania głównej myśli tekstu.

W najmniejszym stopniu została opanowana umiejętność stosowania środków językowych w określonym kontekście zdaniowym. Uczniowie mieli również problemy z poprawnością językową.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, w obszarze wypowiedzi pisemnej uczniowie nie mieli problemów ze spójnością wypowiedzi.

Wnioski do dalszej pracy:

Przygotowując uczniów do matury z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym w wypowiedzi pisemnej należy większy nacisk położyć szczególnie na poprawność językową oraz w zakresie znajomości środków językowych skupić się na rozwinięciu tej umiejętności. Należy kontynuować dotychczasową pracę nad zasobem środków językowych, ćwiczyć poprawne stosowanie środków leksykalnych, gramatycznych i ortograficznych, a także wzbogacać zasób środków językowych.

POZIOM ROZSZERZONY

Do matury z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym przystąpiło 41 uczniów. Najwyższy wynik wyniósł w naszej szkole 92%, natomiast najniższy - 32%. Średni wynik za wykonanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym wyniósł 63%. W stopniu bardzo dobrym uczniowie opanowali umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, określania głównej myśli tekstu oraz intencji nadawcy i kontekstu wypowiedzi.

W najmniejszym stopniu została opanowana umiejętność oddzielania faktów od opinii, posługiwania się bogatym zasobem środków językowych. Uczniowie mieli również problemy z poprawnością językową.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, podobnie jak na egzaminie na poziomie podstawowym, w obszarze wypowiedzi pisemnej uczniowie nie mieli problemów ze spójnością wypowiedzi.

Wnioski do dalszej pracy:

Przygotowując uczniów do matury z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym należy większy nacisk położyć szczególnie na umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej i znajomość środków językowych, zwiększyć ilość działań doskonalących umiejętność oddzielania faktów od opinii.

Obszar znajomości środków językowych (standard I) wykonany został poprawnie w ponad 50%. Należy zatem poszerzać zasób środków językowych oraz doskonalić umiejętność poprawności językowej.

W obszarze wypowiedzi pisemnej (standard I i V) należy pracować szczególnie nad poprawnością i zakresem środków gramatyczno-leksykalnych.

Krystyna Bielewska

Marzena Sapieżko

Joanna Gromacka

JĘZYK NIEMIECKI – POZIOM PODSTAWOWY I POZIOM ROZSZERZONY

Wnioski do dalszej pracy – poziom podstawowy

Podczas przygotowania młodzieży do matury z języka niemieckiego na poziomie podstawowym należy:

- doskonalić umiejętność określania głównej myśli tekstu w obszarze rozumienia wypowiedzi pisemnych
- ćwiczyć stosowanie środków oraz struktur leksykalno-gramatycznych, pracować nad zwiększeniem zasobu środków językowych (leksykalnych), np. w zakresie antonimów, synonimów i związków frazeologicznych, gdyż ich nieznanomość przyczyniła się również do błędnego rozwiązania zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych, ponieważ zdający mieli problem ze zrozumieniem kluczowych fragmentów tekstu.
- wnikliwie analizować powiązania semantyczne między tekstem a zadaniem. Dobrą praktyką podczas lekcji języka niemieckiego byłoby wymaganie od uczniów, aby uzasadniali wybór poprawnej odpowiedzi, jak również odrzuconej odpowiedzi, niezgodnej z tekstem.
- położyć większy nacisk na ćwiczenia gramatyczne, które przyczynią się do podniesienia jakości języka, w przypadku tworzenia wypowiedzi pisemnych ma to ogromne znaczenie, sprawi bowiem, że będą one bardziej komunikatywne w odbiorze
- poszerzać zasób słownictwa, co pozwoli uczniom wykształcić umiejętności poprawnego tworzenia wypowiedzi oraz wpłynie na ocenę bogactwa językowego
- zwrócić szczególną uwagę na stosowanie określonej formy wypowiedzi pisemnej, z zachowaniem limitu słów, ćwiczyć słownictwo charakterystyczne dla różnych form wypowiedzi

Wnioski do dalszej pracy – poziom rozszerzony

- Analiza wyników egzaminu z języka niemieckiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach.
- Wyniki egzaminu maturalnego uzyskane przez tegorocznych maturzystów świadczą o tym, że w obszarach rozumienia ze słuchu i rozumienia tekstów pisanych radzą oni sobie gorzej z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność określania głównej myśli tekstu. Takie tendencje zostały zaobserwowane zarówno na poziomie podstawowym jak i na poziomie rozszerzonym. Należy zatem doskonalić umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Podczas zajęć dydaktycznych warto sięgnąć po dodatkowe materiały, np. artykuły prasowe, skonstruować odpowiednie zadania i ćwiczyć z uczniami znajdowanie w tekstach określonych informacji. W rozwijaniu tej umiejętności pomocne będą ćwiczenia prawda/fałsz, wielokrotnego wyboru, na dobieranie.
- Wyniki osiągnięte przez maturzystów w zadaniach zamkniętych pokazują, że niejednokrotnie udzielali oni odpowiedzi, sugerując się pojedynczymi słowami, które usłyszeli lub przeczytali w tekście. W przygotowaniu do egzaminu istotna jest wnikliwa analiza powiązań semantycznych między tekstem a zadaniem. Dobrą

praktyką podczas lekcji języka niemieckiego byłoby wymaganie od uczniów, aby uzasadniali wybór poprawnej odpowiedzi, jak również odrzuconej odpowiedzi, niezgodnej z tekstem.

- Najwięcej kłopotów na poziomie rozszerzonym sprawiły maturzystom zadania otwarte, sprawdzające znajomość środków językowych. Wielu maturzystów uzyskało z nich bardzo niskie wyniki, a część zdających nie podjęła się ich rozwiązania. Ograniczony zasób słownictwa oraz nieznanostwo podstawowych struktur leksykalno-gramatycznych wpłynęły również na niekomunikatywnostwo niektórych wypowiedzi pisemnych, co skutkowało uzyskaniem mniejszej liczby punktów za przekaz informacji. Nieznajomostwo środków językowych przyczyniła się również do błędnego rozwiązania zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych, ponieważ zdający mieli problem ze zrozumieniem kluczowych fragmentów tekstu. Przygotowując uczniów do egzaminu, należy zatem poszerzać ich znajomostwo środków językowych, np. w zakresie antonimów, synonimów i związków frazeologicznych. □ Aby podwyższyć wyniki uzyskiwane przez maturzystów w wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym, należy im zwrócić uwagę na to, że bardzo ważna jest wnikliwa analiza treści zadania, zarówno trzonu, jak i czterech elementów polecenia. Zostały one skonstruowane w oparciu o różne umiejętności szczegółowe zawarte w podstawie programowej. Warto zatem ćwiczyć z uczniami umiejętnostwo przyporządkowywania elementom polecenia konkretnych wymagań szczegółowych zapisanych w podstawie programowej. Należy także podkreślać ważną rolę, jaką odgrywa planowanie struktury wypowiedzi pisemnej i automatyzować na lekcji umiejętnostwo pisania planu. Istotne będą także ćwiczenia w stosowaniu precyzyjnych środków językowych, adekwatnych do poszczególnych elementów polecenia, co umożliwi maturzystom ich pełną realizację i uzyskanie maksymalnej liczby punktów w kryterium treści podczas egzaminu.

Śnieżyna Plis

BIOLOGIA – POZIOM ROZSZERZONY

Wnioski z analizy wyników egzaminu maturalnego:

- egzamin maturalny z biologii w nowej formule okazał się łatwiejszy dla uczniów naszego liceum niż uczniów w kraju i woj. podlaskim
- wyniki cząstkowe uczniów wskazują na duże zróżnicowanie grupy tegorocznych maturzystów (od wyniku 7% do 93%)
- najtrudniejsze okazały się „zadania wiązkowe” sprawdzające rozumienie danego zagadnienia biologicznego na różnym materiale faktograficznym
- w całym arkuszu najwięcej poleceń stanowiły te z zakresu „ Rozumienie i argumentacja” łącznie 274 poleceń, za które uczniowie mogli otrzymać 24 pkt co stanowi 40% wszystkich pkt możliwych do otrzymania.

Wskazówki do dalszej pracy:

Po analizie jakościowej i ilościowej wyników egzaminu maturalnego z biologii w zakresie rozszerzonym z uwzględnieniem poziomu realizacji wymagań ogólnych objętych podstawą programową kształcenia ogólnego dla IV etapu edukacyjnego należy:

- zwrócić szczególną uwagę na ćwiczenie właściwej formy wypowiedzi tj. wniosków, uzasadnień, zależności, wyjaśniania i argumentowania z zachowaniem specyfiki odpowiedzi wymaganej na egzaminie maturalnym z biologii, (kontynuacja z analizy 2015/16)
- uszczegółowienie wymagań dotyczących zasadności użycia poszczególnych czasowników operacyjnych w odpowiedziach maturalnych z biologii i w związku z tym odpowiedniego formułowania odpowiedzi
- zwrócenie większej uwagi nie tylko na znajdujący się w nim czasownik operacyjny (np. wyjaśnij, uzasadnij, wykaż, przedstaw itd.), ale również określenie zakresu udzielanej odpowiedzi bądź elementów, które w tej odpowiedzi należy uwzględnić.
- w zadaniach nowej formuły egzaminu teksty źródłowe czy materiał ilustracyjny, które są podstawą do kilku zadań, najczęściej sprawdzających różne umiejętności i dotyczących różnych celów szczegółowych, wymagają wnikliwej analizy więc konieczne jest wprowadzenie tego typu zadań do pracy z uczniami (kontynuacja wniosku z analizy 2015/16)
- kontynuować ćwiczenie umiejętności korelację wewnątrzprzedmiotową i między przedmiotową (szczególnie z chemią i geografią) w zakresie operowania wiedzą biologiczną.
- utrzymać zwiększoną ilość godzin poświęconych na powtórzenie i korelację wewnątrzprzedmiotową poszczególnych działów biologii i stworzenie mapy powiązań przyczynowo - skutkowych (wprowadzić w klasie trzeciej oraz przy powtórzeniach)
- przeprowadzić systematyczne sprawdziany powtórzeniowe oparte na maturalnych zasadach punktacji (kontynuować podjęte już działania) co jest niezbędne do doskonalenia umiejętności rozumienia i argumentacji opartych na materiale faktograficznym (schematy, tekst naukowy, itp.)
- uwzględnić powyższe wnioski w doborze zadań do kartkówek, sprawdzianów i pracy na lekcji w klasach z rozszerzonym nauczaniem biologii (kontynuacja podjętych działań)
- przy omawianiu sprawdzianów powtórzeniowych zwracać uwagę na konieczność udzielania pełnych odpowiedzi, zgodnych z sprawdzanymi umiejętnościami (kontynuacja podjętych działań)
- zwracać uwagę uczniów na opanowanie treści nauczania opisanych w wymaganiach szczegółowych podstawy programowej gdyż jest to niezbędne do prawidłowego rozwiązania zadań arkusza maturalnego (kontynuacja podjętych działań)
- dbałość o rozumienie przyswajanej wiedzy, zwłaszcza dotyczącej najważniejszych procesów biologicznych, funkcjonowania organizmów oraz zależności pomiędzy organizmami i ich środowiskiem (kontynuacja podjętych działań)
- w zakresie analizy przyczynowo- skutkowej zwracać uwagę na przedstawienie drogi prowadzącej od przyczyny do skutku, co jest niezbędne do sformułowania poprawnej odpowiedzi (kontynuacja podjętych działań)
- zwrócić uwagę na dostosowanie ilości zadań na różnych formach sprawdzania do zwiększonego wymagań tempa pracy na maturze (kontynuacja podjętych działań)

- wprowadzić większą ilość zadań opartych na interpretacji schematów i rysunków a sprawdzających umiejętność opisywania przedstawionych zjawisk lub procesów , które są nieznane dla uczniów
- powtórzyć szczegółowo zakres podstawowy ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących bioróżnorodności oraz ochrony środowiska z zakresu gimnazjum.

Alina Plis

CHEMIA – POZIOM ROZSZERZONY

Wnioski do dalszej pracy

Po analizie jakościowej i ilościowej wyników egzaminu maturalnego z chemii w zakresie rozszerzonym z uwzględnieniem poziomu wykonania zadań w obszarach wymagań ogólnych i szczegółowych należy zwracać uwagę na kształcenie umiejętności takich jak:

- analizy podanych informacji w zadaniu : interpretacji pojęć i wielkości fizycznych, a także informacji i danych liczbowych podanych w treści zadania lub uzyskanych w kolejnych etapach rozwiązania (np. nieumiejętność wyszukania danych niezbędnych do wykonania obliczeń) szczególnie w wypadku zadań wieloetapowych
- rozwiązywania większej ilości zadań z zakresu treści dotyczących roztworów i reakcji zachodzących w roztworach wodnych, kwasów i zasad,
- planowania drogi rozwiązania zadania złożonego,
- dostrzegania zależności pomiędzy prezentowanymi faktami i oceny poprawności prezentowanego wyniku,
- uwzględniania w obliczeniach stechiometrii równania reakcji,
- wykonywania działań matematycznych ,stosowania reguł zaokrąglania wyników, obliczania logarytmów,
- rozwiązywania zadań sprawdzających umiejętności złożone.
- formułowania wypowiedzi słownych, dobierania argumentów, dostrzegania zależności przyczynowo - skutkowych,
- posługiwanie się językiem symboli, wzorów i równań chemicznych oraz językiem wyrażen matematycznych.

Czynniki, które przyczyniły się do niskich wyników matury:

- duża grupa uczniów o niskich możliwościach edukacyjnych
- nie wykorzystanie możliwości rozwijania umiejętności p na zajęciach dodatkowych
- niesystematyczna praca
- niesystematyczne uczęszczanie na zajęcia lekcyjne
- nie przystąpienie do matury próbnej większości zdających później egzamin z chemii na poziomie rozszerzonym.

Anna Wasiluk

FIZYKA – POZIOM ROZSZERZONY

- Analiza wyników matury w szkole pozwala stwierdzić, że są one zbliżone do wyników w województwie i w kraju. Na poziomie szkoły 4 zadania okazały się łatwe, a w województwie i kraju - 2, w szkole umiarkowanie trudnych było 5 zadań, w województwie i w kraju - 7. Pozostałe poziomy są praktycznie identyczne.
- Wyniki matury są porównywalne z wynikami w kraju i województwie.
- **Czynniki, które przyczyniły się do niskich wyników matury w szkole:**
  - grupa uczniów o zróżnicowanych możliwościach edukacyjnych (kilka osób solidnie pracowało, ale większość podchodziło na zasadzie "jak napiszę, tak będzie dobrze"),
  - wybór uczelni, na które można się dostać nawet z niskimi wynikami matury,
  - niewykorzystanie możliwości rozwijania umiejętności na zajęciach dodatkowych,
  - niesystematyczna praca.
- **Wnioski:**
  - Należy powtórzyć materiał z gimnazjum i z poziomu podstawowego podstawy programowej (wielu uczniów tego materiału nie pamięta, "bo to było dawno"),
  - Należy w dalszym ciągu skupiać się nad rozwiązywaniem zadań nowego typu (praca z tekstem popularnonaukowym, zadania zamknięte na dobieranie zdań podrzędnych łączonych spójnikiem „ponieważ”).

Dariusz Musiuk

GEOGRAFIA – POZIOM ROZSZERZONY

Wnioski:

- Wyniki naszych maturzystów okazały się być wyższe od tych w województwie podlaskim i kraju.
- W zakresie poszczególnych obszarów umiejętności najłabsze wyniki zdający otrzymali z I obszaru wymagań tj. dostrzegania prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka (poziom wykonania zadań – 36%). Za wykonanie zadań z zakresu podstawowego również uzyskano dość niskie noty. Poziom wykonania zadań z pozostałych obszarów wymagań: II – analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw – 57%, III – proponowanie rozwiązań problemów występujących w środowisku geograficznym, zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju i zasadami współpracy, w tym międzynarodowej – 86%, IV - pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej – 43%, zakres podstawowy – 40% oraz z III etapu kształcenia – 62%.
- Maturzyści dość dobrze radzili sobie z rozwiązywaniem zadań sprawdzających umiejętność pracy z barwną mapą szczegółową.

- Dla zdających w naszej szkole okazało się być 5 zadań bardzo trudnych, 23 trudnych, 8 umiarkowanie trudnych, łatwych – 9. Zadań bardzo łatwych nie było.
- Większość (4) zadań bardzo trudnych pochodziła z I obszaru wymagań tj. dostrzegania prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. Zadanie najtrudniejsze związane było z ustaleniem prawidłowości dotyczących gospodarki człowieka (surowce energetyczne a struktura eksportu wybranych państw). Najwięcej zadań bardzo trudnych dotyczyło jednak dostrzegania prawidłowości w obrębie środowiska przyrodniczego. Były to zadania z zakresu geografii fizycznej – wszechświata, hydrosfery i litosfery. Jedno zadanie związane było z IV obszarem wymagań – pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej. W zadaniu tym należało wykazać się znajomością zróżnicowania religijnego ludności świata oraz mapy politycznej świata.
- Treści z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej zostały lepiej opanowane, aniżeli z geografii fizycznej. Podobnie jest w całej Polsce.
- Zwraca uwagę słabe opanowanie wiadomości z geografii politycznej, w tym znajomości mapy politycznej świata.
- Zdający poprawnie rozwiązali zadania typowe, a te, w których należy wskazać i wyjaśnić związki przyczynowo - skutkowe oraz sformułować uzasadnienie stanowią problem. Zadania wymagające wykorzystania kilku źródeł informacji geograficznej również sprawiają zdającym trudność.

Wskazówki do dalszej pracy:

Należy:

- kontynuować przeprowadzanie testów powtórzeniowych z poszczególnych działów geografii,
- zwrócić szczególną uwagę na zadania, w których należy wyjaśnić związki przyczynowo - skutkowe pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska geograficznego oraz sformułować uzasadnienie, podając konkretne argumenty,
- ćwiczyć nadal formułowanie wniosków, prawidłowości na podstawie analizy źródeł informacji,
- zwrócić uwagę na zadania wymagające wykorzystania kilku źródeł informacji geograficznej,
- pracować w większym stopniu nad zagadnieniami z zakresu geografii politycznej,
- ćwiczyć nadal rozwiązywanie zadań wymagających obliczeń,
- powtórzyć zagadnienia z zakresu podstawowego.

Małgorzata Korolczuk

HISTORIA – POZIOM ROZSZERZONY

Wnioski do dalszej pracy:

Należy w dalszym ciągu pracować nad:

- przyswajaniem i utrwalaniem przez uczniów wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej, ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy faktograficznej wydarzeń historycznych oraz umieszczaniem wydarzeń w czasie i przestrzeni,

- doskonaleniem pracy z różnego rodzaju źródłami historycznymi, zwłaszcza w kierunku poprawnego wnioskowania i uogólniania informacji w nich zawartych,
- doskonaleniem interpretacji źródeł ikonograficznych w kontekście realnym i propagandowym,
- umiejętnością tworzenia informacji, która badana jest poprzez zadania, które wymagają wyjaśnienia, oceny poprzez formułowanie wniosków, przedstawienie argumentów czy też formułowanie ocen wydarzeń, zjawisk historycznych,
- doskonaleniem tworzenia dłuższej wypowiedzi pisemnej.

Kamil Kulik

INFORMATYKA – POZIOM ROZSZERZONY

Wyniki otrzymane przez szkołę są błędne. Nie pokrywają się z wynikami otrzymanymi przez uczniów z CKE. Brak szczegółowych punktów za zadania z części II egzaminu.

Wnioski z analizy części I:

W przygotowaniu uczniów do egzaminu maturalnego z informatyki należy zwrócić szczególną uwagę na:

- zwiększenie liczby zadań dotyczących analizy algorytmów oraz ich przedstawiania w różnych postaciach,
- zagadnienia związane z sieciami komputerowymi, m.in. określanie ustawień sieciowych danego komputera i jego lokalizacji w sieci, prawidłowe posługiwanie się terminologią sieciową.

Czynniki, które przyczyniły się do średnich wyników z matury, to:

- źle przygotowane arkusze maturalne,
- błędy w punktacji zadań w arkuszu II matury zdawanej w terminie dodatkowym,
- zbyt mało czasu na rozwiązanie zadań w części I.

Grażyna Miszczuk

Dorota Piaskowska

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE – POZIOM ROZSZERZONY

Maturę z WOS zdawało 6 uczniów. Dla 4 z nich egzamin okazał się bardzo trudny - 10%, 10%, 17%, 18%, dla pozostałych dwóch - trudny 30%, 38%. Brak elementarnej wiedzy, ale także lekceważący stosunek do egzaminu -(za taki należy uznać nie udzielenie odpowiedzi o mniejszość narodową zamieszkującą południowo - wschodnie tereny województwa podlaskiego) skutkowało tak niskimi wynikami. Żaden z uczniów nie podjął próby napisania wypracowania, co także świadczy o ich możliwościach i przygotowaniu.

Wnioski:

- Należy pracować nad usystematyzowaniem i utrwalaniem wiadomości.
- Motywować uczniów do większego zaangażowania.
- Ćwiczyć umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnej.

Michał Juszcuk